

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hétra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos,

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károlyház

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett jövetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Az ügyvédi kamarák.

Debreczen, nov. 9.

Szilágyi Dezső hosszas ígéretések után nemrégiben megkésztette az új ügyvédi rendtartás tervezetét, s azt véleményadás végett az ország összes ügyvédi kamaráinak, s ezek között a debreczeninek is megküldötte. A mint értesülünk, a debreczeni kamara egy albizottságnak adta ki a tervezetet, mely már megkezdte a tanulmányozását annak a reform-javaslatnak, mely helyébe lesz teendő az ügyvédi kamarákról szóló törvénynek.

Ifju korában ez a törvény is életérsnek látszó, sok reménnyel fogadott alkotása volt a törvényhozásnak és nagy várakozásokat fűztek hozzá megalkotói. De tizenhét év alatt elaggott. Születése után nagy hatással volt az ügyvédi kar fejlődésére, az utóbbi években már inkább akadály lett annak.

A lefolyt tizenhét év óta többször tettek kísérletet az ügyvédi rendtartás módosítására, de nem sikerült. Legelőször 1879-ben merült föl a módosítás terve és azóta minden alkalommal újra meg újra emlegetik. Nem kevesebb, mint tizenkét esztendő óta folyik eszmecsere előlött a törvény módosítás fölött, már csak megérhetett annyira, hogy tőkéletes legyen.

Míg az eszmecsere tartott a jogászok között, szomorú tapasztalatok bukkantak föl az ügyvédi karban. Az előkelő magyar

társadalom ezen életerős osztálya sorvadni kezdett, az ügyvédi foglalkozás törpült, közönséges kenyérkeresetté fajult, ledobta magáról azt a nimbust, melyet az önállóság, a függetlenség kölcsönzött neki, az üzletszerűség mindennapi szokásaiba kezdett tévelyegni.

A fővárosban, hol a szerencsevadászok természetszerűen meg szoktak gyülemleni, igazán szánalomra méltó képet nyújtott egy sereg ügyvéd szomorú helyzete és a kisebb helyiségekbe szorult falusi prókátorok állapota is méltó keretűl szolgált ennek a képnek.

A reklamahajza, meg a közvetítő ügynök betolakodott az igazság szentélyébe, a jogkereső közönség már alig tudott különbséget tenni zugirász és prókátor között.

A nagyobb vidéki városok ügyvédi kara és a főváros jelesei szolgáltak az ügyvédség magas színvonalának bástyájául és még most is ők tartják kezükben azt a mentő kötelet, melybe a kar sorsa megkapaszkodni kénytelen.

Ilyen helyzetben került az ügyvédi kamarák elé az a legulabb törvénytervezet, mely remélhetőleg gyökeres megoldása lesz az ügyvédi kérdésnek.

Az ügyvédi kar autonómiáját, függetlenségét, becsületét, tisztességét akarja oltalmába venni ez a törvény, mely az illetékes helyről fölhangzott panaszokat nem hagyta figyelmen kívül.

Nem alkalmazza ugyan az utóbbi időkben sokszor hangoztatott „numerus clausus” de minden egyéb jogos ügyvédi kívánságot felölel.

Az ügyvédi és birói joggyakorlat egységessé tétele, az ügyvédi díjak megállapítására vonatkozó panaszok orvoslása, a zugirászati lehető meggátolása, ügyvédi segélyalap létesítése, a fegyelmi eljárás reformja, az ügyvédjelölti intézmény megszüntetése és még számos hézagpótló, üdvös intézkedés talált helyet a tervezetben, melynek hogy mielőbb törvénynyé váljék, aligha lesz komoly akadály.

A külső hatás, mely az ügyvédi kar bajait okozta, ezzel a rendtartással el lesz háritva, a panaszok, melyek oly tömegesen fölmerültek, mindenesetre ritkábban, vagy egyáltalán nem fognak többé kísértetni.

Az ügyvédi kar belső tisztogatásának is eljött az ideje. A visszás állapot eddig kimentett némileg olyan dolgokat is, melyeket önértetes embereket között megtűrni nem szabad, megtűrni nem szokás.

Ha a helyzet a kar előnyére változott, meg kell hogy változzék minden olyan kényszer-fölfogás, mely eddig is csak türelmi bárczával volt képes magának helyet szerezni az ügyvédek körében.

Minden önértetes ügyvédnek szent kötelessége most már irtani azt a gyomot, mely az igazságszolgáltatás mezején fölburjánzott.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Ki megelégedett? Ki boldog?

— Lesténografált párbeszéd. —

— Kedves báró, hasztalan sopánkodik előttem. Ön azt mondja, hogy unalmas az élet. Látta én, a színész, úgy találom, hogy ellenkezőleg: szép az élet s a ki élvezheti, úgy mint ön is — boldog. Hisz ön a szórakozások minden nemét űzi, dús gazdag ur; előkelő jómódu; kellemes emberek társaságában van folytonosan, nincsenek gondjai, anyagi zavarban nem szenved és egészséges, mint a makk. . .

— Mindez kedvesem, nem elég. Sőt látta kedves Ameline, ép az az oka annak, hogy nem találok semmibe örömet, mert mindent élvezhetek. Látta én nem lelek örömet — bocsánat nyíltságomért — a színházakban, a bálkon és unom a sportot is. Ép az, hogy mindent elérhetek a legkisebb küzdelem nélkül, ép a miatt nem törekszem semmire. Pedig csak úgy élvez az ember, ha nem egykönnyen, hanem fáradság által jut valamihez. Ez régi igazság és nemcsak a szerelemre áll, hanem minden kellemesre, minden öröme. Hígyje meg nekem, mi előkelő, nagy urak, a legboldogtalanabb emberek vagyunk. És mindez azért, mert gazdagok, hatalmasak vagyunk. Az a kis hivatalnok boldog, ha havonként egyszer, hosszas tépelődés után, eljuthat a színházba és az alatt a néhány óra alatt, mit eltölt, többet szórakozik, mint én éveken keresztül. Ha más a vidékről felutazhatik egyszer a

fővárosba, boldog — míg nekünk az utazás alig nyújt valami szórakozást. Bejárjuk a világ legszebb helyeit, nagy városait, ha kedvünk van hozzá, de az sem mindig — és unjuk magunkat szörnyen. Mentül egészségesebbek vagyunk, annál jobban unjuk magunkat, idegeskedünk, míg látta vannak emberek, a kik boldogok, ha cipőiket fényesre tisztítva, sétálhatnak egyik utcából a másikba s összes törekvésük arra irányul, hogy vigyáznak, nehogy cipőiket valahogy bepiszkítsák. Nézik manesettjeiket és azok szabályos kerekességében van megelégedésük letéve, míg mi a legfényesebb nevű mester hallhatatlan alkotásaira is közönnnyel bámulunk. És mindez miért? Mert könnyen szerezhettük meg a szépet, a jót. Az a tudat, hogy mindent könnyen elérhetünk, még a legjobb és legszebb értéktől is sokat levon. Én p. o. gépiesen élek. Délben felkelek, megreggelizem a nélkül azonban, hogy a reggeli ize élvezetet nyújtana. Kikocsizom — de csak szokásból. Én a liget üde levegőjét sem élvezem úgy — mint az a familia, a mely vasárnap omnibuszon kirándul és nyeli a levegőt, mintha annak minden literje megtisztítaná a tüdejét és meghosszabbítaná az életét. Este a színházban vagy estélyen vagyok s mint tudja, legjobban érzem magam, ha itt az ön öltözékében cseveghetek. Ön jó barátom és bizalommal vagyok kegyed iránt. Őszintén beszélek: ön, ki ismer, legjobban tudhatja, hogy a mit mondtam, nem édelgés, vagy affektálás.

Mert az emberi sajátság, hogy gyakran akkor mondjuk elégedetlenségünk magunkat, mikor a legjobban érezzük magunkat és viszont, — ha kellemetlenségeink vannak, szeretjük azok ellenkezőjét állítani. Csak az bir érdekel, a miért

küzdeni kell. Küzdelem az élet s a kinek álván van, rendesen nem jól étkezik.

— Mindezt — báró, elhiszem önnek. Elfogadom azt is, hogy a társaságok szórakoztatni nem tudják s hogy mindaz, a mi pénzbe kerül, mely után az, a kinek nincs, vagy kevés van, mohón kap — mindaz — a maga részéről értékkel és érdekel nem bir. De látta, van valami más dolog is, a mit pénzért nem lehet kapni.

— Bocsánat, hogy félbeszakitom. Van ilyen is. Azt hiszem ön mindarra gondol, a mi az ember természetben fekszik, tehát egészség és még több efféle. Elismerem, hogy az egészséget pénzért bajos megszerezni, pedig ma már az orvosi tudomány annyira haladt, hogy a betegségek legnagyobb részét, előkelő orvosok, jó pénzért, drága gyógyszerekkel meggyógyítják.

— Nem ép az egészséget akartam felhozni. Van ezenkívül más valami is, mit pénzért, befolyással — azt hiszem — nem lehet megszerezni, s a mit tekintet nélkül mindenkit boldogít.

A báró e szavaknál nevetni kezdett. Láb-szárait gyorsabban lóbálta és hosszasan nevetett. — Hangja egyik hangnemből a másikba bicakolt.

— E nevezetes, báró, világos felelet. Ön nem hisz a szerelemben. Látta, én is azt hittem — 18 éves koromig.

— Köszönöm Ameline a bókot. Csakhogy én fölöttem tizenhét év tavasz már rég elshuhant anélkül, hogy az a — utóvégre is közönséges husdarab — megdobbant volna, úgy, mint a beteges érzélgők képezik. Látta, azt hiszem, hogy nem csak én, de mások sem érzik a sze-

Meg kell szüntetni azokat a már mindennapos váló panaszokat, melyek a jogkereső közönség köréből hangzanak ki az ügyvédi kar ellen, csak akkor lesz tökéletes eredménye az ügyvédi rendtartás reformjának, ha a kar megszerzi újra a jogkereső közönség teljes bizalmát, melyet jogosan birt addig, míg tág lelkiismeretű és szűk kenyerű emberek a többiek rovására is alá nem ásták a díszes és nemes hivatásnak tekintélyét, s meg nem ingatták az ügyvédi kar erkölcsi hitelének alapjait.

— **A miniszterelnök előterjesztése.** Szapáry Gyula gróf miniszterelnök tegnap reggel Bécsből Budapestre érkezett. A miniszterelnök azokra az ügyekre vonatkozólag, melyek egy a parlamentben, mint a sajtóban pertraktáltak, a képviselőház ma déli 12 órakor tartandó ülésén nyilatkozni fog. Ezzel van összefüggésben a főrendiháznak ma d. u. 1 órára hirdetett ülése. A szabadelvű pártnak előre jelzett értekezlete, melyen ez ügyek megvitatás alá kerülnek, ma este lesz. Minden más a fentebbiekkel ellenmondásban álló, akár könyvatosok, akár egyéb források révén terjesztett hírek önkényes, a helyzet nem ismerésén alapuló kombinációk.

— **A főrendiház ülése** nov. 8-ikán. A főrendiház tegnap d. e. 11 órakor, Szilágyi József koronaőr elnöke alatt rövid ülést tartott, melynek végén megjelent Szapáry Gyula gr. miniszterelnök is; kivüle ott voltak Szilágyi Dezső, Csáky Albin gr. és Bethlen András gr. A bejelentések után következett a napirend, melynek során a főrendek változatlanul elfogadták a fogház- és elzárás-büntetés végrehajtása, továbbá a pénzügyi büntetésekből befolyó összegek felhasználása, a törvényhatóságokról szóló törvény-cikk nemely rendelkezései végrehajtásának függőben tartása tárgyában a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatokat, valamint ugyan-csak észrevétel nélkül jóváhagyták a főszámszék jelentését.

— **A magyar delegáció határozatai.** A hivatalos lap mai száma közlésezi a magyar delegációnak a király által jóváhagyott határozatait.

relmet úgy, mint a hogy írják, vagy beszélnek. Érdek, rokonszenv, leginkább pedig hiúság motiválják azt, hogy egyik-másik ellenkezőnemű embertársunkra jobb szemmel nézünk. Ez az egész. Hogy valami mágnesez erő tartana össze két egyént, kik a holdat keresik, folyton sóhajtoznak és boldogok, ha meghalhatnak, — természetesen egymás karjaiban, — azt én józan emberekről föl nem tehetem.

— De hát a tény ellentmond önnek barátom, mondá a színész, fejeire tevén a gyöngyökből készült koronát. Mindennap otvashalja a lapokban, hogy x, y, egy hotelben megmérgezték egymást, maró lugot ittak, egymásra löttek, vagy elmetszették egymás torkaikat, a szerint, a mint a szerelem előbbkelő vagy kevést-bé ilyen szívet támadott meg végzetesen. Hát ez mi?

— Kedvesem e szerencsétlenek már a beteges érzélgés áldozatai. Nem belőlük, az érzélem alapján kelt elhatározások: ok a fanatizmus áldozatai. Emberek, poéták alkotta absurdumoknak hittek, gyöngék voltak és elméjük megtörtött. Az ilyen szerelmeseket, kik emberfeletti dolgokat képesek művelni képzelt érzelmeikből kifolyólag, a régi görög a csapodás istenek vagy istennők valamelyike által lesulytottnak mondták, hozzacsatolva valami pikáns mesét, mit akkor isteni félelemmel fogadtak, ma pedig legjobb tárgyai az operetteknek.

— Azt hiszem ön nem beszél komolyan, gondolataitól akar megkönnyebbedni. Ötletei elég mulatságosak, de azt hiszem, sem eddigi élettapasztalatai, sőt az ezutáni sem jogosít fel arra, hogy megtagadja szerelmet. Az aglegény sarkasmusa beszél önből ma.

— Nem Ameline.

— **A válságról** a „Bud. Korr.“ a következőket írja: A politikai helyzet most végre gyorsan a tisztázódás felé halad, a mi tekintettel arra, hogy az év vége közeledik és még indennitási törvényünk sincsen, felette szükséges is. A szabadelvű párt holnap értekezlete teljes világosságot fog deríteni a kormány és a szabadelvű párt magatartására az egyházpolitikai kérdésben, s ezen értekezlet után — értesülésünk szerint — Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke, valamint Tisza Kálmán és Széll Kálmán képviselők legfelsőbb meghívásra Bécsbe utaznak.

Ezután helyreigazítja a „Pester Lloyd“ egy nyilatkozatát. — A „Pester Lloyd“, ugyanis ezt mondja:

„az a tény bizonyos, hogy egyetlen egy miniszter sem ragaszkodott a kötelező polgári házasság kijelentéséhez, egy miniszter sem telte ott, a hol ilyen nyilatkozat egyedül van helyén, azt a nyilatkozatot, hogy állását a polgári házassághoz való hozzájárulás követeléséhez köti.“

Ezzel szemben Csáky Albin gr. vallás- és közoktatásügyi miniszter felhatalmazott annak kijelentésére, hogy ez a mondat nyilván téves információzión alapul és már csak azért sem felelhet meg a tényeknek, mert Csáky gróf miniszter a kötelező polgári házasság kinyilatkoztatását kezdettől fogva követelte és irásban is megtette azt a nyilatkozatot, hogy állását a polgári házassághoz való hozzájáruláshoz köti.“

Pár szó a Fröbel-féle gyermek-kert néptelenségéhez.

Debreczen, nov. 9.

Egyáltalában nem vagyok képes megérteni azokat, a kik sajnálkozva emlegetik a helybeli társadalomtól megalapított és fentartott Fröbel-féle gyermek-kert néptelenségét.

Mindenesetre nagy szükség van arra, hogy minél több oly helyünk vagy intézményünk legyen, a hol a kis gyermekek nemcsak menhelyet, de megfelelő oktatást is nyerjenek, mert sajnos! városunk hatósága a nagy alkotások, főleg pedig a kaszárnya-építési lázban elfeledett a gyermekekről gondoskodni, pedig hiszen maga a hatóság vehette volna idejében tudomásul, ha egyébből nem, a polgármesteri jelentésből, hogy az öt éven alóli gyermekek minő megdöbbentő arányban pusztulnak el Debreczenből, minek egyik oka a gondozás hiánya.

Valóban alig volt kívánatosabb törvény,

— Mondja hát báró, ha már boldog nem lehet — szegény barátom — ime megsimogatom hát azt kérdem, mi az, a mi némi meglegedéssel tölti el?

— Egy jó fauille, Ameline; ez ábrándja-im netovábbja. Lakásomon hisz láthatta gyakran — valóságos gyűjteménye van a legkülönfélébb, szeszélyesnél szeszélyesebb zsöllyeknek s egyelőre ezek használása és látása ez, mi megóv az öngyilkosságtól.

— Hígyje meg báró, ön ma rémitőn boldondokat beszélt... Volt azonban némely állításai közt tetszetős. Mondja még azt meg — mert már közeledik a jelenetem — hogy ha a maga fajtájú ur nem lehet boldog, ki az mégis, vagy egyáltalán nincsen boldog ember a világon? Ez esetben rögtön tiltakozom, mivel én boldog vagyok, szeretem az életet s úgy találok. hogy sok jó, sok szép van benne.

— Van boldog ember e földön: elismerem.

— S ki az?

— A kinek ki van elégitve minden elsőrendű szükséglete s azonkivül jut néha a másodrendűre is. Világosabban szólva és nem relatíve: a koldus és a gazdagok, nagyon boldogtalanok. Boldogok a 3—4 ezer frt jövedelemmel bírók, a mi viszonyainkat véve mértékül. Ezeknek megvan mindenük és még sokra vágyakozhatnak. A kinek kevesebb van és ur, annak már gondjai vannak. Akinek több van, igényei aránytalanul nagyobbodnak. Az igények arithmetikus haladvány szerint növekednek. A kinek haterzer frtja van, tiz ezret, a kinek tiz ezer, huszezeret, a kinek huszezer frt évi jövedelme, ötvenezer frtot igényel. Van ez alól kivétel, de kevés. Persze, törekszik mindenki a sokra s nem tudja,

mint a kisededővi, melynek hatása ugyan még Debreczenben nem igen látszik, de mégis történt valami, a midőn a város istállója melletti és az ispotályi óvodákon kívül megnyitatta a város az árok-utcai óvodát.

De a központi kisededővoda, a maga szűk termeivel és selejtes berendezésével, még ma is figyelmeztet, hogy tenni kell ezen a téren nem valamit, de mind azt, a mit a fentebb említett áldásos törvény joggal megkövetelhet.

Ha Debreczenben a kisededővoda a kellő figyelemben részesül, a temetők nem lennének olyan gazdagok és néhány ezerrel több volna a lélekszám Debreczenben.

Midőn oly kevés volt a kisededővoda városunkban, mint a minő tényleg volt is, örömmel kellett üdvözölni a lassan mozgó társadalom ama törekvését, hogy Debreczenben Fröbel gyermek-kert alakítsák és bár a Fröbel-féle elveknek nem voltak is sokan bálványozói, még is támogatták az eszmét azon reményben, hogy a kisededővás terén történik valami, ha nem sok is, de a mi még is eredmény számba megy.

A Fröbel-gyermek-kert sajnos, csak kis részben segített a mizerábilis helyzetben, egy részben pedig rontott, annyira rontott, hogy az érte lelkesülők is meghidegültek.

Egyik kiváló barátja volt az intézménynek a b. e. K i s s József volt érdemes tanfelügyelőnk, ki e sorok íróját meg nem érdemelt előzékenységgel hordta magával sokszor iskolai látogatásaiban s így volt vele kétszer a Fröbel-gyermek-kertben is.

Midőn harmadszor is hivta, megköszönte a megtisztelést, de nem ment el.

— Nem vagyok barátja a Fröbel-kertnek. Mindig leverve jövök onnan el.

— Nincs meglegedve az eredménynyel.

— Igen meg vagyok elégedve. De fáj tapasztalnom, hogy oda csak „uri gyerekek“ járnak.

— Hja! a tandij drága, mert sokba kerül a fentartás.

— Nem az az ellenvetésem. De az, hogy az összes gyermekek egyenlő cifrán öltözködnek. Miért?

A kir. tanfelügyelő ur elhallgatott s pár nap mulva mondta, hogy egy helybeli tanár panaszkodott előtte, miszerint a Fröbelbe járó kis kislány daczosan követel cifra új ruhát, mert egy kis tanuló társa szemére lobbantotta, hogy még minden nap egy és ugyanazon ruhában jár.

Persze, ma már ezt nem tudom megbizonyítani, mert nem él K i s s József, de sokkal job-

hogy ezzel boldogságát kockáztatja s viszont egy sem hajlandó elajándékozni jövedelmét és vagyonát.

Ez a boldogság nyitja,

— Mindig ötletes embernek ismertem. De hogy ennyire filosof legyzen soh' sem hittem. Remélem, eljön ma hozzám theára?

— Igen — Ameline, Nagyon szívesen.

— Akkor folytatni fogjuk — az eszme-

cserét.

Néhány pillanat mulva már a színpadon szavalt a színész, a báró pedig a támlásszék első sorában ült s elmélkedett a diskurzus felett. Azután sorba taglalta azokat az argumentumokat, melyeket theoriának megbizonyítására az antik vonásu tragikának el fog mondani a thea mellett.

Ugy vette azonban észre elmélkedései közepezt, hogy előre örül a kellemes tétatának, — thea mellet filosofálnak majd együtt Amelineval a pompás kis otthonka puha székein ülve és ő jól fogja magát érezni, hisz márt most is örül, mint a vasárnapi ember manchettjének és borju bőr cipőj fényének? Ameline hangtan a zongorához ül és halkan pöngeti a hangokat fülbemászó melódiákká.

Nem boldogság ez?

Tapsvihar ébreszti fel merengéséből. A függőny legördült.

Ugy érezte, mintha álmodott volna.

Tehát a boldogság neki csak álom? Hisz akkor az álom a boldogság. Vagy hosszú ébrenlétünk nem csupán álom?

Uj. Csathó Sándor.

ban tisztelem emléket, sem hogy valóban állításba vonjam.

És épen ma, midőn E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelőnk is foglalkozik a Fröbel-gyermekkert néptelenségének okával, kénytelen vagyok felhozni e dolgot, talán okulásul.

Az is igaz, hogy drága ott a tandíj, mert fizetni kell havonta 2 frtot s a beiratáskor szintén 2 frtot, tehát egy kis gyermek évi taníttatása 22 frt. Ez bizony veszedelmesen sok és ez eredményezi, hogy művelt, de szegénysorsu családok oda nem adják gyermekeiket s kifejlett az a sajnos helyzet, hogy oda csak a gazdag szülők adják gyermekeiket, a kiket divatlap után öltöztetnek, szörnyű kárára a jövőnek, mert élesztik bennök a hiúságot, a gőg csiráját engedik bennök nőni, mi később a társadalmi osztályokat elválasztó falak megerősítését hozza magával.

Voltak, a kik megróvták Debreczen város hatóságát, hogy miért ad csak 200 frt évi segílyt a Fröbel-gyermekkertnek s e sorok írója sohase tudott annyira menni, bár mennyire kapcsolattal is egyesek, hogy azt az összeget kicsinyelje. Sokalta.

És ma is, midőn az ottani drága tandíjat a kir. tanfelügyelő úgy találja mérsékelhetőnek, ha a város jelentékenyebb áldozatokkal járul fenntartásához, ma is azt mondja, hogy az s z ü k s é g t e l e n .

Hanem igenis, van valami más teendő.

Az, hogy a fröbel gyermekerttet fenntartó egyesület bocsássa a városi hatóság rendelkezésére összes vagyonát és felszerelését, azsal a kikötéssel, hogy a város központon tartson fel egy kisdudóvotát, a hol a tanítás díjmentes s a hol a jelenlegi vezető, nem Fröbel elvei szerint ugyan, de még is vezető legyen.

Nincs nekünk, debreczenieknek arra szükségünk, hogy ilyen divat kirakatot ábrázol óvodánk legyen, mert ez nem első cél, de ha tetszik fenntartani, tartsák fent azok a kik szeretik s fizessék a drága tandíjat tovább.

Ujból és ismételve hangsúlyozom, hogy körülményeink közt első dolog, a kellő számú óvodákat létesíteni s erre kell a városnak áldozni s ha gavallérsága odaáig terjed, hogy azt az intézményt is gyamoltsa, ám legyen, nem kifogásoljuk, mert végre is 2-300 frtot Debreczen meg se érez, de ne feledjük, hogy azzal nem a k ö z é r d e k n e k tesz áldozatot, mert a közérdek rendes, óvodákat kér.

M.

Gyermek és színház.

Debreczen, nov. 9.

A színházi évad elején állván, actualisnak látjuk t. olvasóink figyelmét oly kérdésre felhívni, melyet elég fontosnak tartunk arra, hogy lapunk ezen rovatában foglalkozzunk vele. Oly kérdés, a mely a szülők elé tartozik ugyan, de mivel az ifju nemzedék fizikai és szellemi jólétét illeti, egyszersmind közügy is.

Egy jeles írónk, úgy hiszem Báró Eötvös József egyik munkájában a következőket mondja: „Eszmények nélkül nem létezik igaz és valódi műveltség! A mig tehát a gyermek a jóban nem erősödött meg eléggé és szabad erkölcsi akarattól, tiszta felfogással nem határozhat maga fölött, addig csak is jó mintaképeket szabad elébe vezetni. Ezen arany szívek hatása alatt foglalkozunk ama társadalmi kérdéssel, — mely cikkünk tárgyát képezi.

A színházi közönségnek aránylag nagyrésze a mi elvívó korunkban, a gyermekből áll. Hogy miért látogatják tulajdonképen a gyermekek a színházat, azt ők nem tudják — de a szülők és nevelők sem.

A célja tehát nem ismeretes, csak az a baj, hogy céltatlanságát sem akarják felismerni. Sajnos, hogy a színház a gyermekek számára divattá vált, de ez nem a gyermekek hibája.

Első sorban a phisikai érdek az, melyre a színházba járás kiszámíthatlanul hátrányosan hat.

Testileg törődten, kimerülve, mert éppen szellemileg izgatva lett, tér a gyermek nyugalomra, de nem talál nyugalmat; reggel alig képes felkelni, kedvetlenül, szórakozottan, vagy ingerülten megy iskolába. A színház képző hatással lehet és van is felnőttekre nézve, de nem nevelőhatással a gyermekeknek. Az előadott anyag semmiféle vonatkozásban nem áll a gyermekek látókörével és műveltségi fogával. Látnak

és hallanak olyasmint; a mit felfogni és érezni nem tudnak.

Az előadott tárgy rájuk nézve chaos, a mely összezavarja és elhomályosítja képzeletüket. Az ily gyermek hozzászokik a mulatságos bámézkodáshoz, merev nézéshez, tulságos élvezeti hajlam fejlődik ki benne és ezzel kapcsolatban ellenszenv a szellemi munka iránt. Az iskolában figyelmetlen, szellemileg rest, elfelejti azt is, a mit már tudott és a lelkiismeretes tanítónak nagyon is megnehezíti munkáját. Azon ismeretes tény, hogy épen a gazdagabb családokban, a nevelési és művelődési eszközök daczára, van a legtöbb semmirevaló, talán az ily mulatságok tulságos élvezetében nyeri magyarázatát. Mert lehet a gyermeknek érzelmeit és hangulatokat reá tukmálni? Nem-e veszne el ezáltal az érzelme eredetisége és közvetlensége, a kedély vidámsága és naiv sága? Tehát épen a legszebb és legszeretetre méltóbb a mi a gyermekben annyira tetszik, — természetesség, igazság, egyszerűség, e szép háromság megrontatik, a gyermeki kedély meghamisítottatik; affectatio, üres fecsegés, gunyra való hajlam, blasirtság stb. lesz fejlesztve, — szóval mindaz, a mi mai gyermekeinket és ifjuságunkat oly feltűnően jellemzi.

Érzelmeik, virágok és lepkék annál tovább élnek, minél későbbben fejlődnek.

Ki akarná a gyermeknek benső nyugalmát és boldogságát elrabolni?

Kérdezze csak meg magától minden szülő, mennyiben felel meg a mai, többnyire frivol színházunk, egy művelődő intézmény eszményének? —

Most képzeljük magunkat a gyermek helyére!

Mit gondolhat magában a jobbérzelmű ember, ha látja, hogy a gyermekek lelke elé olyan vétkeket, bűnöket és szenvedélyeket vezetnek, a melyekből eddig még nem is álmodott!

Mily mély pillantást vethet a gyermek a világ belső üzemekbe?

Minek ismerjen már ily korán életviszonyokat és helyzeteket, a melyekről még sejtelmének sem szabadna lennie?

A mit a színház — mint képző intézmény — a felnőtteknél elérni akar, u. m. értelmes, öntudatos és előítéletől ment gondolkodást, ugyanazt a gyermekben egészen megsemmisíti. Ha a vihar a fákat ide-oda rázza és őket a földből kitépni látszik, akkor éppen javukra cselekszik, mert lazítván a talajt, a hasadékon át új élet özönlik be; de a gyenge növényeket a vihar elsöpri. A mi a napi munka után kifáradt férfiaknak szellemi üdítésül szolgál, ugyanaz nem lehet előnyös a gyermekekre nézve.

Természetes, hogy a mai felszólalásunk és intelmünk csakis arány gyermekek színházjárása ellen van irányozva, kik még a népiskolába, vagy a középiskola alsóbb osztályaiba járnak; idősebb fiuknak jó színmű vagy vigjáték látogatása — de nem operetteké — bátran megengedhető.

Lehet, hogy e sorok nyomtalanul fognak a feledésbe átmenni, de ha csak egy-két szülő akad is, a kire a kívánt hatást megteszik és a kik a tanulságot belőle levonják, akkor a cikk írója, fáradságát dusan megjutalmazva látja. (—)

Különtételek.

* József főherczeg családja. Klotild főherczegnő titkári hivatala által megküldötte Thewrewk Istvánnak „József főherczeg” című műve részére Mária Dorottya főherczegnő és József Ágost főherczeg legujabb fényképeit. Mind a két kép kitűnő. Mária Dorottya főherczegnő fotográfiaja mellkép, mely a szép herczegnőt estélyi öltözetben ábrázolja. József Ágost főherczeg egész alakban látható, hadnagy ruhában, mellén az aranygyapjas renddel. Klotild főherczegnő egyttal azt az óhaját fejeztette ki, hogy „a régiebb eredetű képek helyett ezek használtatnának.

* Az új szivarok. A pénzügyi bizottság szombati ülésén Láng Lajos államtitkár bemutatta a bizottsági tagoknak a legközelebb forgalomba bocsátandó új regalitásokat és az új öt krajczáros kubaportorikokat. A bizottsági tagok mindjárt meg is próbálták az új szivarokat és meg voltak velök elégedve.

* A megnyílt egyetemek. Ma reggel kezdtek meg a tudomány-egyetemen s a mű-egyete-

men a kolera-járvány miatt négy hétig szünetelt előadásokat. Az ifjuság nagy számmal kereste fel az előadásokat, úgy a tudomány-, mint a mű-egyetemen s a belépő tanárokat éljenzéssel fogadták.

* Tüzoltóság a szultán palotájában. II. Abdul Hamid török szultán tudvalevőleg rendkívül nagy barátja a tűzoltó intézménynek. S érdeklődésének újabb jelét adta most, a mikor elhatározta, hogy tűzoltóságot létesít magánpalotájában, a Yildiz-kioszkban. A palotai tűzoltóság szervezésével Széchenyi Ödön gróf basát bizta meg, mig az egész felszerelést Walsér Ferencz budapesti tűzoltószerszámgyárosnál rendelte meg, a ki a konstantinápolyi tűzoltóság felszerelésének nagy részét készítette. Walsernél több fecskendő és szerkocsi készül a szultán palotája számára, melyeket Budapesten kipróbálnak s a próba után visznek le Konstantinápolyba. A százötven főből álló csapat felszerelése valóban pazar kiállítású, a sisakok aluminiumból valók s a felszerelés minden darabja becsületére valik a magyar iparnak.

* A torkok sztrájkja. A párisi Opera comiqueben a sztrájknak egy új neme ütött ki, a — torkok sztrájkja. Egy párisi távirat szerint, csak kevésbé mult, hogy ez a sztrájk-unikum tegnap este, a Parasztszűcsület elején, nyílt színpadon nem ütött ki. A terv az volt, hogy az opera első kórusának kellő közepén a férfikardalósok egyszerre csak elhallgatnak. Erre a karzatról egy pár néző ezt fogja ledörögni: „Hol van a kórus?” mire a kar. vagyis jobban mondva, a sztrájk vezetője a lámpák elébe fog lépni és ezt fogja mondani: „Nem éneklünk, mert éhesek vagyunk.” A szépen kiesztelt tervet azonban a legutolsó pillanatban egy rendőrbiztos hiúsította meg, aki a sztrájkoló karénekeseket kivezettette a színpadról s a színpad mögött jegyzőkönyvet véteztett fel velök. A sztrájkoló kardalósokat egyelőre kardalósokkal és koncertatóriumi növényekkel fogják pótolni.

* Osztrák palota Budapesten. A dualizmus huszonöt évi fennállása után végre az osztrákok is elhatározták, hogy az osztrák delegáció részére Budapesten palotát emelnek. A most be-terjesztett költségvetés elő irányzatban az 1891. évre 100,000 frt van felvéve egy b.-pesti osztrák palota építési költségeire, a melyek összesen 250,000 frtra rugnak. Az osztrák delegáció tuva levőleg egy ideig az akadémiában ülésezett, bár már akkor hangsúlyozták, hogy miként a magyar delegátusok Bécsben, külön magyar házban tanácskoznak, az osztrákokhoz is illő volna, hogy Budapesten ne idegen, hanem saját épületükben tanácskozzanak. Most végre belátták ennek szükségét és lépést tettek külön új palota emelésére Budapesten. Helye ugyan nincs említve az osztrák költségvetési előirányzatban, de úgy látszik már biztosítva van az épület helye, mert a száz-ezer forintból egy rész a telekre van szánva.

A három testvér.

— Catulle Mendés. —

I.

Szerencsétlen volt Matakín királynak mind a három fia; apjukat megfosztották trónjától s ők hajlék nélkül maradtak. Ejszaka is künn kelle csavarogniok.

Bizony kegyetlen sors volt ez az elkényeztetett királyfiaknak.

— Ez már rettenetes! kiáltott fel a legidősebb, megölöm magamat!

— En is! mondta a másik. A harmadik hallgatott. Jó fiu volt, sohse panaszkodott. Nap-pal a virágokat bámulta, éjszaka a csillagokat.

Királyfi korában se szeretett sok szót szaporítani. Volt egy kristály fuvolája; azzal a madarak dalát utánozta. De a rossz emberek szét-törték az ő fuvoláját is.

— Ha meggondolom — szólt az idősebb — hogy mindenünk elvesztettük —

— Ha eszembe jutnak a pompás, fényes bálók, a szép nők meztelen vállakkal, piczike lábakkal . . .

— Széttépi szívemet a kétségbeesés!

— Könnyeim kiégetik szememet!

— De én találtam egy módot, mely elfelejteti velünk a jelen nyomorát.

— Mondd hamar mi az?

— Menjünk be a kocsmába. Urak, parasz-tok isznak, mind csak isznak, ha feledni akarnak.

— Igen, de nincs pénzünk! Mivel fizetjük ki a számlánkat?

— A kabátom zsebében ráakadtam két drága gyöngyre. Az egyiket eliszszuk, a másikat megtartjuk későbbre.

— Jól van, megyek.

Elmentek a korcsmába.

A harmadik fiu pedig a virágokat bámulta, míg csak le nem ment a nap. Azután pedig a csillagokat nézte és összetört furulyájáról álmodozott.

II.

Mind a két gyöngy nagyon értékes volt; egy zsidó boltos drága pénzen vette meg őket.

Aine bement a faluba, onnan a városba és ivott mindenféle bort, a mi csak létezik a világon. Poharában habzott a bordói, johannisbergi, lacrima christi, madeira, tokaji, szóval mindenféle híres bor, a minek csak a nevét hallotta valaha.

Mindig részeg volt s köpeny és kalap nélkül dülöngőzött az utcákon.

Az öcsöce, Cadet, pedig a nőkben találta vigaszát.

Ha meglátott egy szép nőt, nem tágitott az oldala mellől addig, míg meg nem vallotta neki szerelmét.

Igy volt azután szőke, barna, vörös, kékeszemű, feketeszemű; messze földön nem volt ember, a kit annyi nő szeretett volna, mint őt.

Hanem azért nem voltak boldogok, sem Aine, sem Cadet. Azon vették észre magukat egy reggel, hogy keserűen csalódtak.

Nem találták meg a feledést többé sem a borban, sem az ölelésben és csókban.

III.

Azután visszatértek az elhagyott ösvényre. Meglepetve látták, hogy öcsösük ott állt egy virágzó fa alatt; boldogan mosolygott, szemeiből tulvilági fény ragyogott.

— Te nem szenvedsz? — kérdezték bátyai.

— Nem.

— És mosolygott.

— Mit tettél hát, hogy ilyen könnyen elfelejtetted a gyalázatot, a veszteséget, életet és mindent?

— Azt tettem, a mit ti; megrészegedtem. Meg a csalogány dalától, a pázsit zöldségétől, a virágok illatától.

Ah se nem a bor tüzétől, se nem a csók mézétől részegtetél ily meg hát?

A gyermek folytatta:

— Minden reggel illatot iszom a rózsákból, a melyek e kis csermely partján nyílnak s este iszom a csillagok sugarának fényéből: ez az én részegségem.

Ő jön!

— Monolog. —

Nem akartam táncolni, igen fáradt voltam, ezt fogom mondani, ha valaki kérdezi, miért árulok petrezselymet? S ilyen valaki akad majd, kétségkívül! Csak az a kérdés, vajjon az a valaki csodálkozó avagy szánakozó arcot fog vágni?

Az első eset még hagyján, mert a csodálkozás hízlelő lenne reám nézve; azt a hiszemet fejeznék ki, hogy tánczolhattam volna, ha akartam volna. Az az — hogy őszinte legyek — pah! miért legyen az ember mindig őszinte? Szóval nem akartam.

Biztosra vettem, hogy eljön. Hadd lássa, hogy az első négyest számára tartottam fenn. Nem jött értem. Na majd kiheverjük ezt a fájdalmat is. Valami madárijesztőbe csimpaszkodott; ő tudja miért. Hasonlítson össze minket. Nem vagyok szerénytelen, de nagyon, nagyon szomorú lenne, ha ki nem állanám a versenyt ezzel.

Tudom, a mit tudok. Mikor multkor bal tánczzipómról elvesztettem fehér atlasz csokromat, ki szedte fel s ki lopta el? Kinek ragyog az arca a boldogságtól, ha egy jó szót mondott neki s ki esik mindjárt kétségbe, ha esetleg egy napon rossz kedvem van?

Mily iszonyu komolyan áll tánczosnője mellett! Nem szükséges kiforgatnom nyakamat, hogy őket lássam; innen a tükörből kényelmesen követhetem minden mozdulatukat. Az után nem is veszik észre, hogy érdeklődöm irántuk. De nem is érdeklődöm, százszor nem! Milyen komoly, mintha csak vesztőhelyre vinnék! Csodálatos ha

velem tánczol egészen más arcot csinál. S a leány mily elragadóan tekint reá! Bizony meglehetne, hogy kedvesebb lenne irányában. A szegény leány majd, hogy szemét kinézi.

Csak arra vagyok kíváncsi, hogy ki a szobónője. Már csupa elővigyázatból is szeretném tudni, nehogy esetleg egyszer körmei közé kerüljek. Hosszu a dereka s hogy áll az az ő? S azok a formásan kisültött frou-frouk! Milyen izléstelenség egy fiatal leánynál! Különben is, ugy látszik, már nem mai gyerek.

Szerencsére nem téved senki ide ebbe a mellékszobába. Mindnyájan a tánczot nézik, mi alatt én itt egymagamban ülök. „Tarnay Olga petrezselymet árult”; „Tarnay Olga ülve maradt”; eh senki sem fogja ezt elhinni! Bárcsak senki sem jönne!

A táncz véget sem ér és mily kedvel tánczol az a kettő! Vajjon azt hiszi-e, hogy vörösre sirom szememet? Oh, akkor rosszul ismer, ha azt hiszi! Még közelembre jön ma este, akkor jaj neki. No-no, lassan a testtel; semmi botorság! Nem szabad látnia, hogy észrevettem valamit! A bosszút hidegen kell élvezni. Sokkal szeretetreméltóbb leszek iránta, mint valaha! Elkábíttatja magát, de akkor — akkor vége van! Ah, ki ez! Azt hiszem, még kaczerkodik is velem?!

Felfedezett a tükörben! Szeme mereven ide tapad. Tánczosnője magával rántja; ő követi, de tekintetét ide szegzi. S ez a tekintet oly jól esik, oly édes!

Nos, ő vett észre, más senki. A keringő utolsó hangjai — kompliment! Mindennek vége!

Meghajta magát, ő az első ki elszakadt tánczosnőjétől. Nagy lépteket csinál, áttöri a tömeget. — Oh, mégis boldog vagyok — ő itt van!

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és ünnepsége d. u. 6 órákor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban s közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délig.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva délután 11-től 12-ig.

Nyitványos olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itéző tábla hivatalos órá. d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az itéző, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óráig; vasárnap és ünnepsnap d. e. 10-11 óráig.

Nov. 11. A városi járványbizottság ülése.

Nov. 12. Lukács László laczajusi pléhános ellen esküdtzéki tárgyalás a törvényszéknél.

Nov. 12. Az érmelléki vasút igazgatósági ülése a városháza nagytanácstermében.

Nov. 15. Délután öt órákor a színházi pályázati határidő lejárata.

Nov. 27. Az István gőzmalom társulat közgyűlése d. e. 10 órákor a városháza nagytanácstermében. Tárgy: az alapszabályok módosítása.

1893. január 7. Katonai sorshuzás a városháza nagytanácstermében. Megjelenésre felhivattak az 1872-ben született ifjak.

— **Wolafka Nándor megérkezését** határozottan még nem állapította meg, annyit azonban bizonyossággal állíthatunk, hogy e végleges megérkezés 15 vagy 16-dikára van kilátásba helyezve. Ünnepléses fogadtatásának részleteit vasárnap állapítják meg s ugyancsak e napon tűzik ki az ünnepléses beigtatás napját is. Annyi azonban bizonyos, hogy a beigtatást megelőzőleg Wolafka Nándor fényes segédlettel misét szolgáltat e hó 19-én Ő Felsege Erzsébet királyasszonynak a névünnepe. Az ünnepléses fogadtatás részleteit az egyházi bizottság vasárnap tartandó ülésében fogja megállapítani.

— **Thaly Kálmán lemondása.** Városunk I-ső kerületének országgyűlési képviselője Thaly Kálmán, a függetlenségi és 48-as párt első alelnöke az állásáról való lemondási szándékát bejelentette a pártnak. A lemondás oka — mint értesülünk — hogy Thaly Kálmán történelmi tanulmányával való elfoglaltsága miatt nem fordíthat az alelnöki teendők ellátására annyi időt, a mennyit kívánna. Különben is e tisztet már két ízben csakis Irányi Dániel mellett s óhajtatására vállalta el. A párt tagjai — hallomás szerint — mindent el fognak követni, hogy Thalyt lemondása visszavételére bírják. De ha ez nem sikerülne, ugy nemcsak az elnök, hanem az első alelnök megválasztása is rövid időn belül meg fog történni.

— **A difteritisz Debreczenben.** A difteritisz Debreczen város környékén járványszerűleg lépett fel s pusztításai sokkal erősebb mérvet öltenek, semmint komoly aggodalomtól ne lehetne tartani. Debreczenben eddig már hat eset fordult elő, mint ezt a hivatalos orvostatisztikai jelentés felmutatja. Debreczen város tanácsának közelebbi ülésében Kornér Adolf tanácsnok érdemleges javaslatot terjeszt elő, mely kétségtelenül az óvó intézkedések megtétele vonatkozik.

— **Órház szemle.** Tegnap lapunkban részleteiben is ismertettük, hogy a hajdu-nánási vasut egyik órháza miatt milyen körülmények között áll fenn a harc a város és a vasut igazgatósága között. A helyszíni szemle — mint megirtuk — tegnap volt meg Simonffy Imre polgármester, Bolla Kálmán tábornok, Bézsler Lajos tanácsnok, Szabó József főszámvevő és Balogh Mihály főmérnök egyhangulag azt határozták, hogy az órházat a város e telkén nem törhetik el s hogy azt onnan le kell bontani. A helyszíni szemle eredményéről a minisztériumot értesíteni fogják.

— **Esküdtzéki tárgyalás.** A debreczeni kir. törvényszék elnöki osztályánál lázas tevékenységgel dolgoznak a szombati esküdtzéki tárgyalás ügyében, amikor is a hírhedt román agitátor, Lukács László sajtóügye kerül az esküdtzék elé. A tárgyalás iránt, városzerte nagy érdeklődés uralkodik, pedig a tárgyalási terem karzatjára csak korlátozott számú belépő jegyeket bocsátanak ki és a rendkívül nagy számban lévő érdeklődőknek csak jelentéktelen része juthat be. A tárgyalásra szóló belépő jegyeket szombaton reggel, tehát az esküdtzéki tárgyalás napján osztják ki. Lapunk kimerítő tudósítást közöl az esküdtzéki tárgyalásról.

— **Hogy fizetik az adót Debreczenben.**

Bizony nagy ellensége a magyar ember a finansznak s ép azért nem is nagy örömmel fizetik az adót, nem csuda aztán, ha a pénzügy igazgató megharagszik. Azért most a pénzügyigazgató indítványára felhívta a közigazgatási bizottság a polgármestert, hogy tekintettel az állami adóbevételek kedvezőtlen eredményére, vonja részletes vizsgálat alá a városi végrehatókat és mulasztásban találtakat bírságotja meg. Mert október havában a debreczeniek csak 44653 frt egyenes adót fizettek be s bár 1684 frttal többet mint az előző év ugyan ezen hónapjában, mégis október végén 316745 frt adóhátralék mutatkozik, 15369 frttal több, mint tavaly ilyenkor. Ugyhogy a debreczeniek ámbár a törlésekkel együtt az idén már 385907 frt adót róttak le, 130149 frtot kell befizetniök november és decemberben hogy csupán az idei 505000 frt kivetés törlesztve legyen. — Hadmentességi adóknál is sok a hátralék, 9225 frt, ami 909 frtos havi törlesztéssel bizony lassan csökken. Ugyancsak a mult hónapban bélyegjövédékből befolyt 19218, jog illetékből 12523, határvámából (az egész vámkörzet területén) 5826, díjjövédékből 283, dohányjövédékből (Hajdumegyével együtt) 39766, fogyasztási adókból 13086, italmérségi adókból 7500 frt. — Ezen kívül befizetett a debreczeni lakosság 83 frt végvehajtási költséget, 72 frt kamarai adót, 832 frt járdaadót, 150 frt közmunka válságot 4454 frt utadót.

— **A protestáns egyetem alapjai.** Ma reggel gyűltek össze Budapesten a ref. főgimnázium dísztermében, a bölcsészeti és theologiai fakultások szervezése tárgyában kiküldött zsinati 15-ös bizottság tagjai. Debreczenből Kiss Áron püspök, Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző, Kiss Albert országgyűlési képviselő és gróf Dégenfeld József főispán még tegnap felutaztak. Reggel 10 órákor ültek össze tanácskozásra a ref. főgimnázium nagytermében, a hol, miután a bizottság elnöke: Kun Bertalan beteg, az ülés első tárgya ideiglenes elnök választás volt.

— **Miklóssy Mózesnek,** a tegnap eltemetett nagy emberbarátnak örökösei közül ma délelőtt, az elhunyt általános örököse: Miklóssy Gyula megjelent dr. Erdős József akadémiai rektorprofesszornál és megköszönve a tanári karok, az ifjuság s általában az egész főiskola részvételének a temetésen való impozáns nyilatkozását, kinyilatkoztatta, hogy az örökösök

30-32 ezer forintot tevő földbirtok hagyatékának egy hatod része a debreczeni kollégium javára esik, melyből oly alapítvány is létesítendő, melynek kamataiból első sorban az alapító és rokonainak gyermekei, másodszorban pedig más szegény tanulók kapnak ösztöndíjat. Azon alapítvány pedig, melyet a megboldogult neje tett, az ingatlan vagyonnak legelső évi hasznobéri összegéből — mely 1700 frtra rug — fog kifizettetni. Együttal azt is mondta az igazgatónak, hogy mind ő, mind pedig a rokonok meg fognak emlékezni az anyaiskolaról. — A hasznobéri szerződést és egyéb iratokat a kollégium ügyészének és levéltárnokának adták át.

— **A város nyugdíj ellenőrző bizottsága** ma délután V é r t e s s y István főjegyző elnöke alatt a városháza nagy tanácstermében ülésre gyűlt össze. A bizottság előtt Rápóti Nagy Károlynak, a városi közkórház gondnokának állásáról való lemondása, különösen pedig a nyugdíjaztatására vonatkozó kérvénye kerül elbírálás és elintézés alá.

— **Farkas csapdák a guthi erdőben.** A guthi vadásztársaság hajtóvadászatán hosszabb eszmecsere fejtett ki, hogy a guthi erdőben elszaporodott farkasok között, — amennyiben a vadászat gyakori napirenden nincs, miként lehetne egy kis pusztitást idézni elő. Az elszaporodott farkasok ugyanis jelentékeny kárt tesznek az erdő őz állományában s más vadakban. A társaság először a strichinnyel való mérgezést pendítette meg, de csakhamar a farkas csapdák állítanak fel, még pedig az erdő ama részeiben, ahol legnagyobb a farkas tanyázás. A csapda olyan magasan állítódik fel a földtől, hogy azt a farkas, ha két hátsó lábára áll, könnyen elérheti. A csapdát magát erősen hussal vonják be. Ha így a farkas a hus után kap, azonnal a csapdába kerül. A két csapdát már a közel napokban felállítják.

— **Az István gőzmalom társulat közgyűlése.** A debreczeni István gőzmalom vasárnapról elnapolt s az alapszabályok módosítását célzó közgyűlést, újabb határozat szerint e hó 27-én délelőtt 10 órakor, a városháza nagytanácstermében fogja megtartani.

— **Eljegyzés.** Magyar Lajos derecskei tanító f. hó 5 dikén jegyezte el Biró Matild kisasszonyt, Biró Antal derecskei lelkész leányát.

— **A guthi erdő beültetése.** Debreczen város fa szükségletét a guthi erdőből szerzi be, a hol a kipusztított területeket évről-évre újra ültetik be. A beültetés úgy történik, hogy hatvan centiméter távolságban az erre készített pálcákkal fészket furnak s egy-egy ilyen fészekbe 2-3 makkot tesznek. Az ültetéssel azonban jelentékenyebb baj van, mert az erdő vaddisznói felturják a beültetett területeket s a fészekbe szórt makkokat mind kieszik. Most egy új módszert próbálnak meg; az ilyen fészekbe szánt makkokat naftalinnal oltják be. A két-három éves fölgy fejlődése gyönyörű, úgy hogy a guthi erdő ujonnan beültetett részeiben pompás erdőt nyer Debreczen városa.

— **A szegény gyermekekért.** Mikor a borús ősz, meg a fagyos tél barátságosan hónapjai beköszöntenek és a nyomorúság kimerülhetlenül kopogtat a szegények küszöbén más városokban a jóékonyság egyesületek nemes szívű tagjai meg nyitják a jótékonyaság ajtáit és tehetőségük szerint fogadják be azon szegény gyermekeket, kiknek nem meleg ételük, sem ruhájuk, sem lakásuk sincsen. A mit nyaranta gyűjtöttek, szorgalmas munkával szerezték és jószívű emberbarátoktól összekéregettek, azt ilyenkor az iskolába járó szegény gyermekek élelmezésére, ruházataira és elszállásolására fordítják. Nemes, felemelő foglalkozás, melyet folyton nagyobb pártolás, támogatás kísér. Debreczen városának társadalmi is képes lenne áldozni erre a czeira, tettek is már lépéseket itt is a „Filléregylet” alakításával, de az úgy úgy látszik aluszik, a „Filléregylet” addig meg nem alakulhat s működését meg nem kezdheti, míg az egyület alapszabályai a belügyminiszter által jóvá nem hagyatnak. De hát addig is lehetne tenni valamit, a szomszéd Nagy-Váradon tekintetben tudnak áldozni s az ottani „Gyermekebarát

egyesület” közel 2000 frtot fordít évenként segélyezésekre. Bizonyára Debreczen város társadalmi is tudna ennyit — ha nem többet — áldozni csak azok hiányoznak, kik a segélyezés ügyére élére álljanak. A Filléregylet megalakulását gátló alapszabály jóváhagyást nem artana meg sürgetni. —

— **Őz fogdosás.** A guthi erdőben igen szép számmal tenyésztett az őz; de mióta a farkasok megsaporodtak és gróf Károlyi az erdőhöz közel vadaskerttet állított fel, nagyon meggyérült az őz állomány. A gróf ugyanis körül zárt vadaskertjéből nem szabadulhat ki a vad, míg ellenben vannak annak beugrói, hogy különösen az őz könnyen bejuthat. A guthi vadásztársulat elhatározta, hogy őz fogdákat állít fel, ezzel akarván az őz pusztulásának, illetve gyérülésének elejét venni.

— **Jogászbál lesz.** Ma dőlt el a sorsa annak a kérdésnek, mely nemcsak a jogakadémiai polgárokat, hanem a város előkelő hölgy közönségét is érdekli. A jogász táncszertély pártolói leszavazták s ma este alakítják meg a jogászbál rendező bizottságát. A bál bizottság elnöke Tóby Elek 4. é. joghallgató lesz. Valószínűleg ezen a gyűlésen megfognak állapotodni abban, a bál sikerére nézve éppen nem közömbös kérdésben, hogy kit fognak felkérni a bála nyai tiszt viselésére.

— **A főiskolai magyar irod. önképző társulat** ez évben is megtartja a kollegium egyik volt tanulójának, Csokonai V. Mihálynak tiszteletére december hó első vasárnapján rendezni szokott emlék ünnepélyt. Az ünnepélyen a főiskolai kántus is közreműködik s az ünnepélyt rendező irodalmi társulat már pályázatot hirdetett egy Csokonayt dicsőítő ódára és egy humorizmusra, melyek az ünnepélyen lesznek felolvasandók. Mindkettőnek jutalma 1-1 magyar arany.

— **Köszönetnyilvánítás.** A néhai Miklóssy Mózes szeretett nagybátyánk f. hó 8 ik napján végbement végtesztességételen részt vett barátaink s különösen a ref. kollegium tanárai s növendékeinek és a jelenvolt közönségnek, kik sulyt bánatunkban résztvettek: e sorok utján hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Miklóssy Márton és neje Szintay Mária; Miklóssy Gyula s neje Sántha Mária és gyermekei, az összes rokonság nevében is.

— **Diszes uri társaság** gyűlt össze folyó hó 5 én Földesen Szöllőssy Imre ur vendégzerető házában a páratlan szivességű házi ur névnapja alkalmából. A vendégeket a házi gazda, kedves neje és bájos két leánya: Margit és Klementin fogadták. A toasztokban gazdag, fényes lakoma után az egybegyűlt fiatalság táncszertélyt fogott, a mely csak a késő reggeli órákban ért véget. Csak másnap 6-án délután oszlott szét a társaság. A háziakon kívül, a kik páratlan szivességgel és lekötőtelő nyájassággal igyekeztek az estét felejthetlenné tenni, jelen voltak: Vattay Géza főszolgabíró, Rottler Béla törvényszéki bíró, Kasztl Sándor családjaikkal; Vass Antal, Márk Endre, Kovács Gyula, Nemes Zoltán, Serly Sándor, Körössy Kálmán, Kelemen József, Pákozdy Sándor, Baróthy Zoltán, Mérey Kálmán és még többen.

— **A szatmári főispán debreczeni fogadtatása** úgy látszik csak külső pompa volt s a szatmári ünnepélyes installáció, csak lidérczfény volt, mely hamar ellobbant, mert Szatmár város mai közgyűlésén tárgyalattott — mint egy táviratunk jelenti — több bizottsági tagnak az az indítványa, hogy Ujfalu s y Sándor kinevezetéseért a kormánynak bizalmatlanság szavaztassék. Mivel a szatmári székhely-párt Ujfalu s y főispán mellett határozott állást foglalt, a város nem akarván elmentébe jönni megyei pártjával, az indítványt heves vita után nagy szótöbbséggel levették a napirendről.

— **Állategészségügy Hajdumegyében.** Az állategészségügy Hajdumegyében általában véve kedvező viszonyok között áll. Fertőző betegségek a következők: B a l m a z-U j f a l u s y Sándor 1 lépene és 1 száj, köröm fájás. B o s z o r m é n y b e n 1 takonykór. C s e g é n szintén 1 esetben, F ö l d e s e n 5 esetben sertésorbáncz. H. N á n á s o n 1 lépene, N á d u d v a r o n 2 lépene, 1 takonykór, 11 sertésorbáncz, S z o v á t o n 1 sertésorbáncz, T e t é t l e n é s U j v á r o s o n 1-1 lépene. Hajdumegye községekben tehát összesen 13 lépene, 6 takonykór, 2 száj és körömfájás, 22 esetben sertésorbáncz.

— **Leforrázta az urát.** B u l i s k a Annára azt mondotta a világ, hogy valóságos cigány szépség. Akármilyen büszke is volt erre a leány, mégis bagolyhitre ment K a n a l a s Miklós cigányhoz. Tizenkét esztendeig zavartalanul élték a bagolyházasság édes örömeit s már egy hét éves fiu gyermekükben is nagy gyönyörűségüket találhatták. Egyszerre csak megváltozott a K a n a l a s Miklós érzése, hidegedni kezdett, nem sokat törődött az asszonnyal, még kevesebbet a fiával. Máson vesztette a szemét, más asszonyra pazarolta az ölelését, a ki pedig bizony szépségre éppen nem vetekedhetett a szép cigányasszonnyal. Ott hagyta hát feleségét, fiát és házasságra lépett a másik asszonnyal. B u l i c s k a Annának ez fájt, ez keserűséget okozott, később azonban bosszura gyúlt a szive és kilesett egy alkalmas pillanatot, mikor az urát tönkre teheti. Forró vízzel úgy öntötte le, — hogy az éppen a káros esetben nem találhat többé gyönyörűséget. E miatt aztán Buliska Anna sulyos testi sértés vádjával ma a debreczeni törvényszék előtt állott, mely dr. H a r n s t e i n Lajos védelmének a meghallgatása után két évi fegyháza ítélté el. Vádlott és védője felebbezték.

x **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvásban, gyomor görcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, L. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ógyári jelvényével és aláírásával.

Színház.

„A szerencsefia”.

— Az első operett-újdonosság. — Millöcker új operettjét, „A szerencsefia”-t kezdte meg ma este színházunk az új darabok sorozatát. Mikor az az operett, Bécsben „Das Sonatagskind” czim alatt került színpadra tulajdonképpen mikor a szerző két művészre szabta két főszerepben és pedig G i r a r d i r a a fotografust és P á l m a i I l k á r a S y l v i a szerepét, még sem ért meg a darab több előadást negyvennél, a mi Bécsben félbukást jelent.

A szerencse fia Tristan Florival jókedvű fotografus, a kit Fortuna lépten nyomon üldöz. Bolyongásaiban Skótországba, lady Rockhill kastélyába téved, a hol a szép urnó éppen harmadszor készül férjhez menni. Választója sir Cannimor vértés tiszt. Azonban sir Butterfield bankár, ki szintén aspirál a lady kezére, összevásárolja a pazarló asszonyka váltoit, ki már egészen tönkre ment vagyoniilag és azon alternativa elé állítja, hogy vagy nejevé lesz, vagy az adósok börtönébe vándorol. Mert Skóciában (azaz legalább az operettbeli Skóciában) még virágzik az adósok börtöne. De a skót törvény szerint, ha az elítelt nőnek férje van, az üli le helyette a fogságot. A lady tehát, aki a bankár neje nem akar lenni, sem a tisztet nem akarja bajba keverni, keres egy stromant férjnek s a választás a „szerencse fiára” a fotografusra esik. Az egyszerre Rockhill lady férje s Rockhill kastély ura lesz. Az esküvő után megjelenik Scherif rendőreivel s a boldog férjet vinné börtönbe. De a szerencse fiát nem hagyja el a szerencseje. Butterfield bankár így kijátszva látván magát, eltépi a törvényszéki végzést, Tristán szabad és a lady a maga csapdjába esett. Ő ugyanis abban a reményben lett a szerencse fia férje, hogy az dühében, mikor a rászédés kiviláglik, megindítja a válópört.

Ez a fordulat igen mulatságos s jól ki van eszelve; de nincs kiaknázva, mert utólag a szerencse fia mégis belekerül a „paradicsomba”, a hogy az adósok börtönét nevezik; ezuttal kártyaadósság miatt. A válóperbe azonban nem akar beleegyezni, mert dühös a ladire, a ki eddig mindig becsapta az orra előtt a hálószoba ajtaját. A fogház udvarán lejátszadó humorus scénák után kiderül, hogy Tristán öcsce a felesége elhunyt második férjének, lord Schmitnek s így a házasság érvénytelen, de ő maga egy uradalomba cseppen. A lady most már a vértésnek nyújtja kezét, de a szerencse fia is meg van elégedve sorsával, mert ő már rég szemel vetett a felesége hűgára, a pajkos Betty-Drollra. Ezzel vigasztalódik.

A zene általában nem nagyszabásu alkotása a szerzőnek. Csak néhol akadunk Millöcker játszi, édes dallamaira, mindamelllett igazi élvezetes gyujtósámokat is hallottunk; igen csinos a kerek harmasa, melynek korrektségére azonban károsan hatott az, hogy Szebeninek nem fekszik hangjában a hatásos komponált és sok jó igyekezettel előadott dal. Hálátlanul bánik el szerző az operett hősnőjével, kinek nincs egyetlenegy valamirevaló énekszám. Annál háladatosabbak a fotografus és a Betty dalai és különösen a második felvonásban előforduló kettős, melyet nagy szakavatottsággal adtak elő és zajos hatást keltettek. Igen sikerült dalrészlet a viszhang dal, amelyet Hunyadi énekel s amelynek igen ügyes szövege is hozzájárul a tetszés kivívásához.

A második felvonás a legmozgalmasabb: ebben vannak a legcsinosabb zenei részek is. A zene élvezetes. Nehány popularitásra tarthat igényt, így maga a vezér-ária is, a Szerencsefi fülbemászó keringője. A legnagyobb tetszést a „kurasszérosok“ pattogó dala keltette, melyet Rónaszéki, Solyom és Szebeninek énekeltek. Ezt többször megismételték.

A két női szerepet Örley Flóra és V. Margó Czélia játszották. Örley igen kedves volt s igen szép, különösen a lovagló ruhában. Margó Czélia elmésen változott át gondtalan leánykából szerelmes és szerelemföltő hajadonná, a mellett nem tévesztvén el soha szem elől helyzete tréfás mivoltát. Voltak ötletei, melyeket igen ügyesen érvényesített. Énekszámával, a mit lehetett, megtette: szépen énekelt, a mit már fölösleges is megjegyezni. Nagyon jó volt Hunyadi, ki jóízű vidámsággal játszott a gondtalan, szerencsésében bizakodó, jó fiu szerepét. Minden pointeot kihegyezett, kiélesített, megadta savát borsát minden szónak, melytől valamelyes hatást lehetett várni. Kitűnő volt Balassa a bankár szerepében. A darab kiállítására gondos és szép volt; különösen az első felvonásbeli fényes új díszlet olyan volt, a minőt vidéki színház eddig még nem produkált.

* Csiky halálának évfordulója. Csiky Gergely színműíró halálának évfordulóján, azaz e hó 19-én, a debreczeni színtársulat a „Proletarok“ című színművét adja elő.

* Két fordított színmű. A debreczeni színtársulat igazgatójának, Leszkay Andrásnak a megbízásából lapunk szerkesztője Katona Imre két színművet fordít le. Az egyiket Voss Richárdtól, a modern színmű irodalom egyik remekét, Zuzsima című 4 felvonásos színművet, melyben Bácsiné játsza a czimszerepet. E darab fordításával lapunk szerkesztője már közelebb készen lesz, úgy hogy a darab még e hó végén vagy a jövő hó első hetében bemutatásra kerülhet. — A másik darab Hugó Viktor egy remek alkotása: Tudor Mária színművét, melyben Szilágyi Berta fogja játszani a czimszerepet.

— A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése november 9-én:

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

b = ködös, c = száraz, g = enyhe.

Közgazdaság.

A dohánytermelés Debreczen vidékén. Hogy a dohánytermelés mennyire fontos ága vidékünkön a mezőgazdaságnak, azt fényesen igazolják a következő számadatok: 1891-ben Magyarország összes dohánytermelése 64 és fél millió klgamm volt; ennek több mint egy hatod részét vagyis 10,676413 klgot a debreczeni dohánybevéltési felügyelőség területén váltottak be, melyhez a debreczeni, dorogi, létai, mihályfalvai és n.-károlyi beváltó hivatalok tartoznak. — Van pedig az országban 7 beváltási felügyelőség. — A debreczeni területen beváltott dohányból kilencz és félmillió klg. a közönséges debreczeni levelekre esik, — A beváltott kapadohánymennyisége 1.224000 kg. Debreczenben és vidékén az átlagos bevásárlási ár méterenkint fuvar pótlék nélkül 18 frt 92 kr. melynél csak az aradi átlagos 21 frt 59 kr. beváltási ár magasabb. Szivarboríték dohányt Arad után Debreczenben váltottak be legtöbbet: 20 ezer klgot.

— Sertés vásár. Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése nov. hó 8-án.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 41.—42 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. sulyban) ——— krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban 44½—45 krig. Fiatal köz. (páronkint 251 320 klg. sulyban) 44½—45 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban) 45½—46½ krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 41.—42. krig. Közép (páronként 220—270 klg. sulyban) 43—43½ krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban.) 45.—46. krig.— III. Romániai: Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 42.43 krig. — Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 42—43. krig. Könnyű (klg.-kint 220 klg terjedő sulyban) ——— krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 42½—44. krig. Közép (páronként 220—260. klg. sulyban) 42.½—43.½ krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 42—43— krig.

Sertés létszám. 1892. év nov. hó 5-én volt készlet 121599 drb, 1892. nov. hó 6—7-én felhajtattott 4693 drb. 1892. nov. hó 6—7-én elszállított 3230 drb. — 1892. nov. hó 8-án maradt készletben 132062 drb. — A hizott sertés üzlet irányzata: Változatlan.

Legujabb.

A kormány lemondását a király elfogadta.

Budapest, nov. 9. (A „D. H.“ ered. táv. Érk. d. u. 2 ó. 50 p.) Ő felsége november hó 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával, mely Szapáry Gyula gróf miniszterelnökkel írásban közöltetett az egész Szapáry-miniszterium lemondását végleg elfogadta s az új kabinet megalkotásáig megbizta az egyes minisztereket az ügyek ideiglenes továbbvezetésével. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök az országgyűlés mindkét házának mai ülésében ezt kinyilatkoztatta.

Bánffy Dezső bárót, a képviselőház elnökét és Tisza Kálmán és Széll Kálmán országgyűlési képviselőket ő felsége a király csütörtökre magához hivatta kihallgatásra.

Tisza Kálmán magatartása a kormánypártban élénk mozgalmat keltett.

Tisza hiveinek számát, kik esetőleg kilépnek a szabadelvű pártból, legfőlebb 40 képviselőre becsülik. A szabadelvű párt többi része Tisza kilépése esetére kész volna Apponyival fuzionálni. Ellenzéki körökben nem hisznek a secessioban. A kötelező polgári házasság ránt kezd lankadni az érdeklődés. A kormánypárton a kérdés nyugodtabb felfogása kezd tért foglalni.

Szilágyinak és Csáky grófnak a kabinetből való kilépését biztosnak tartják, Szapáry gróf az ő parlamenti állására való tekintetből állítólag nem hajlandó elvállalni a kabinet ujjaalakítását. Élénken tárgyalják azt az eshetőséget, hogy Wekerle ideiglenesen átvesszi a miniszterelnökséget. Ez a provizorium a budgetvita befejeztéig tartana. Wekerle legközelebb Bécsbe megy.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irta: Bourget Paul, fordította: Kuti Zsigmond.

„Azt nem tudom“ válaszola Klaude, kit mulattatni látszék Offarel asszony bosszúsága, „Sigisbée színrehozatala úgy 10 óra körül lesz... azután éjjel körül, vagy talán még később vacsoráznak...“

„Ugy tehát René ur csak hajnali 2 óra körül térhet nyugalomra — viszonzá Offarel asszony. —“

„Sebaj, egyszer nem a világ“ — vágott közbe Emilia — és hogy e kellemetlen diskurzusnak más fordulatot adjon, oda fordult Offarel asszonyhoz:

„Nem is említette, hogy a „Hamupipóke“ hazakerült?“

Hamupipóke egy szürke macska volt, melyet Offarel asszony egy Passart Jaques nevű rajztanárnak ajándékozott, ki baráti viszonyt kötött a rajzot és festészetet szerető irodaigazgatóval. Az Offarel házaspár ugyanis két hibában leledzett: Offarel ur ugyanis szenvedélyes, de felette rosz festő volt.

A festészet iránti szenvedélye annyira ment, hogy annak még a hivatalban is hódolt. A felesége pedig rajongott a macskákért, mindég volt ezekből 4—5 kosztosa Passart Jaques, kit Offarel asszony egyik macskájával ajándékozott meg, Rozáliának udvarolt, és hogy anyja jó akaratát kiérdemelje, hízeltgette cziczáinak. De a macska aligha jól érezte Passart urnál, mert a legelső alkalmat felhasználva a menekülésre, viszatért Offarel asszonyhoz.

Csakis azon fontoságnak, melyet René nagyvilágba lépésének tulajdonított, okozta, hogy Offarel asszony ma e témát nem érintette; most is csak egyrészt a keserűség, másrészt az elragadtatás vegyülékével, melyet a kedves állatra való visszaemlékezés okozott, így válaszolt: „Oh Hamupipóke René ur alig fog már e macskára visszaemlékezni!“ És René, igenlő fejbólintással folytatta: „És ez ma visszatérve, könyörögve nézett rám... Csak azért jött, hogy lássa, szeretem-e még és visszaakarom-e fogadni... Bizny okosabb és jobb az állatokat szeretni, azok hűségesebbek, mint az emberek...“ tevé hozzá.

Oda künn csengetés hallatszott.

„Ez apa lesz 3/4-ed 10-rejár az óra szólalt meg Rozália.“

Az ajtó megnyilt és csakugyan az iroda igazgató lépett a szobába. Az irodaigazgató a festészet iránti előszereteten kívül — még a saját képzelt betegségeiről is nagyon szeretett beszélgetni.

„Mily hideg van ma este“ mondá a belépésnél és nevéhez fordulva, folytatá:

„Adél, elkészítettél e egy kis jődoldatot? Biztosan tudom, — hogy holnap rheumám lesz!“

„Meleg a kocsija“ — kérdé Emilia Klau-détől.

„Igen nagysád“ felelé az író, és órájára nézve mondá: „mennünk kell, ha későn érkezni nem akarunk.“

Mialatt Klaude a társaságtól bucsuzott és Emilia őt kikísérte az alatt René észrevétlenül kisurrant az ajtón, mely szobájába vezetett, — anélkül, hogy csak egyiktől is bucsut vett volna.

„Bizonyosan felsőjéért, ment“ gondolá magában Rozália lehetetlen, hogy távozzék a nélkül, hogy nekem „Isten hozzád“—ot mondjon, annál is inkább mert egész este egy tekintetre sem méltatott.

Rozália e hitben nyugodtan tovább dolgozott, míg Fresman az irodaigazgatónak ugyanazon ajánlatot tette, — mint előbb Klaude barátjának.

„Igyék egy pohárka konyakot, hogy felmelegedjék!“

„De csak egy kortyocskát“ mordá a hivatalnok.

„Ez már helyes, ön nem oly finnyás, mint Klaude ur.“

„Larche ur? válaszolt a hivatalnok.“ hát nem ősméri az ő rendes italát? — és óva-

tosan a folyasó felé pislantva hangját halkitva folytatá:

„Ezen este egy hirlapi cikket olvastam, melyben szépen lehordják Larche urat.”
 „Mit? egy cikket Larche urról, — ugy csak beszéld el apuska” — sürgeté Offeral asszony.

„Larche urat a salonokban, melyeket látogat, vérrel itatják thea hea helyett” vizonzá az öreg ur szavait erősen hangsúlyozza.

„Vérrel?” kérde Fresnau, e csudálatos — tudósítás által elbámulva — „és aztán mi czélból?”

„Természetesen, hogy erősítsék, hát nem vette észre, hogy néz ki” — mondá élénke Offeral asszony. „Valóban, nagyon vig életet folytatott!”

Offeral ur azon könnyenhívó polgáremberhez tartozott, kik a sokoldalú rágalalmazásokat — melyeknek híres emberek mindig hitere vannak — nagyon is meghallgatják, de még néhány adomát is szándékozván arról elmondani magyarázólag tevé hozzá: Ugy látszik, Larche ur egy sereg öt bámuló hölgytől van környezve, kik még legjelentéktelebb irodalmi munkájának is sikert biztosítanak.

„Oh ez engem legkevésbé sem lep meg” Offeral asszony.

„Nekem valóban nem tetszenek művei” vizonzá Fresnau, és hogy Klaude képes volna a nőket körül hálózni abban is kételkedem. Hiszen ő e tekintetben sokkal ügyetlenebb. Ő nem ismeri és soha nem is fogja ismerni a nőket. Tudtommal, ha szerelmes volt is, mindig a legrosszabbat szerette. Így René csak a minap mesélte, hogy Klaude most a kis Colettet szereti ki ma a „Ligisbé”-ben a főszerepet játsza.

„Psz! szakitá félbe a beszédet Emilia, a szobába lépve. „Klaude ur a mi barátunk, nem engedhetem meg hát, hogy róla ily módon nyilatkozzanak...” „Öcsém megbízott, hogy nevében mindnyájukat üdvözöljem” — tevé hozzá — „a két ur észrevelte, hogy kissé elkésett, miért is nyakra-főre elsiettek...” „Es mikor kapom meg a „Sigisbée” utolsó felvonásának aquarell-festményét?” — mondá az irodafőnökhöz fordulva.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 36. szám. II. Kis bérlet 16. szám.
 Páros. Páros.

Holnap estétörtökön 1892. november hó 10-én.

BÁNK BÁN.

Eredeti történeti tragoediája 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

II. Endre, magyar király	—	Fenyvesi.
Gertrud, Endre király neje	—	Szilágyi B.
Ottó, Berchtold meraniai herceg fia	—	Szendrei.
Gertrud testvére	—	Tompa
Bánk bán, Magyarország nagyur	—	Angyal I.
Melinda, Bánk neje	—	Havi Rózsai
Soma, fiacskájuk	—	Bács.
Miklós bán,) Melinda bátyjái	—	Németi
Simon bán,)	—	Peterdi
Petur bán, bihari főispán	—	Czakó
Myska bán, a királyfiak nevelője	—	Szabó
Sólm mester, a fia	—	Áporikai E.
Bendeleiben Izidora, thuringiai leány	—	Balassa
Biberach, német kalandor	—	Püspöki
Tiborcz, öreg paraszt	—	Közégi
Zászlós ur	—	Madurovics Zs.
Udvarnok	—	Tóvári A.
Első	—	Szabóné
Második	—	Léle P.
Harmadik	—	Bánátiné
Negyedik	—	Rajcsányi
Első	—	Láng.
Második	—	Fekete.
Harmadik	—	Markovics.
Negyedik	—	Sarlai.
Ötödik	—	Nagy.
Hatodik	—	

Gyári raktára Adler tajték áruinak.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét megnagyobbított raktáram megtekintésére, a hol nemcsak a legmagasabb, de a legszerényebb igényeknek is nagy választéku

ALKALMI AJÁNDÉK TÁRGYAK

vannak készletbe. Ugyszintén a napi szükséglet cikkei legjobb minőségben beszerezhetők, szappanok, illatszerek, haj, ruha, fog és köröm kefék, aczél zsebkések, ollók, pénz és szivartárczák, —

a téli időnyre

plüsch takarók, lópokróczok, férfi keztyük, bádóg és vessző fatartók, széntartók és kályha ellenzők, — legjutányosabb árak mellett

kiváló tisztelettel,

Szent-Királyi Tivadar.

[Fa, bőr, plüsch, majolika, china ezüst, bronz diszmuvek.]

Csúsz és Kőszvény.

csúszos fej- és fogszaggatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevelő gyógyszer, melynek üvege 50 kr vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral Eök uskórházban 136 esetben tétetett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatásu és pompás ízű szer a Tokaji China vashor, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedélylyel látatott el. Sok rosz utánzat létezik, miért is kérem vételnél névalatírásomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr, nagy 3 frt.

ACATIASZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb 50, 2 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás úde, gyermekded arczbőr nyerhető, Az arczbőr mindennemű éktelenségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén t rtására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárám kiválóbb speciálitásai, melyek főváros és országsterzte a legjobb hírnévnek örvendnek a postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszertár a „Magyar Koronához“

BUDAPEST, KALVINTÉR.

ALKALMI VÉTEL.

Mint hogy raktárunk tul van terhelve mindennemű bel- és külföldi férfi divatszövetekkel, — melyek

egész öltönyök, téli és őszi tavaszi

felsőkabátok, Mencsikov,

továbbá

női felsőkabátokra

is igen alkalmasak, — elhatároztuk ezen cikkeknek teljesen leszállított árakban leendő klárusítását; sőt miután nem szándékunk ezen divat-cikkeket többé tartani, gyári árakon alól bocsátjuk eladásra; miért is a n. é. közönség becses figyelmét ezen kedvező és előnyös vásárlási alkalomra tisztelettel felhívjuk

RANUNKEL H. és FIA.

ALKALMI VÉTEL.

SZŐNYEGEK,

Függöny, ágy- és asztalterítők

butor szövetek, viaszkos vásznak nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegye, egy sas és MOLL A.
sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok,
gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok,
vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszeráraitában.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s min-
denkorra és szívvelyes „Isten fidesse meg“-et mondok ér-
te; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnetsoblag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csúsz

és minden

meghülési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. véd-
jegyét tünteti fel és „A Moll“
feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és
só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer kösz-
vény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legiame-
retesebb lépszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 kr.
FŐ SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.
BÉCS: I. Tuchlauben.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával
és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvétellel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés. MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidéke-
men egyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnál.
Mély tisztelettel
Kornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógysz., Tóth Béla, Muraközy
Károly gyógysz. Szent-Király Tivadar és Gerőbi Fülöp uraknál.

SEIDL GYULA

gépgyáros és artézi kútfuró mester,

ki szabadalmazott víznyomású gyorsfuró készülékével Debre-
czenben és vidékén két év alatt

50 jó ivóvizet szolgáltatató furt kútat

készített, ajánlja magát a t. közönség b. pártolásába.

A megrendeléseket jutányos árban és gyorsan foganatosítja,
szavatol egészséges jó ivóvizért, s a kialakított ár csak is ez eset-
ben fizetendő.

Bővebb felvilágosítással szolgál és megrendeléseket is el-
fogad

Szepessy Gusztáv,

Péterfia, ajtó utca 852. Délelőtt 10 órától 12-ig.

Jutányos szabott árakon
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI özégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

francia flanelek, Kasán, Moldon
legújabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMEK,
SZINES és FEKETE SELYMEK,

MOSÓ VELEZÉK,

TÉLI HIMALAYA KENDÖK,

Gyermek ruhácskák és felöltők
Normalgyapju és pamut alsó ingek

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói és Gácsi posztókban,
Takarók és lópokrócokban.

Erősítő-gyógymód

fiatal és öregebb urak részére, kik elgyengült férfi-
erőben szenvednek, a legújabb szabadalmazott
csász. és kir. készülekkel. Eszrevehetetlen külső
ártalmatlan, kellemes gyógymód inger nélkül.
Régi, jól ismert kiváló orvosok legmelegebb
orvosi ajánlatai. Teljesen felgyógyultak ezrei el-
ismerő levelekben érdekel nélkül ajánlják. Állandó
eredmény postán való küldés titoktartás mellett.
Tartalom és hogy kitől ered, a csomagban fel-
nem ismerhető. Cím: DR. CARL ALTMAN
Wien, VII., Mariahilfstrasse 70. Röpi-
ratok kívánatra ingyen és bérmentve.

Kneipp-

gyógyszerek

minden fajtában,
a legjobb minő-
ségben.

A wüzburgi an-
gyal gyógyszerár-
ból származó
Kneipp-féle küön-
legességek

egyetlen jogosított elárúsító helye

a cs. és kir. udvari gyógyszerár
Salzburgban.

Közvetlen rendelést kérünk! Árjegyzékek ingyen
és bérmentve.

Ujdonság.

A legszebb francia szines
gyapot-flanelek

női ruhákra,

reggeli öltözékekre,

SZINHÁZI BLUSOKRA

megérkeztek.

Kardos László

üzletébe.